

Rzemiosłem jest zawodowe wykonywanie działalności gospodarczej przez osobę fizyczną, z udziałem kwalifikowanej pracy własnej, w imieniu własnym tej osoby i na jej rachunek, przy zatrudnieniu do 250 pracowników. Koniecznym jest też uznanie takiego podmiotu za:

- mikroprzedsiębiorcę
- małego przedsiębiorcę
- średniego przedsiębiorcę

w rozumieniu ustawy [Prawo przedsiębiorców](#).

Powyższa definicja rzemieślnika obowiązywała do końca 2019 roku. Od 1 stycznia 2020 [w tym dniu weszła w życie część przepisów Ustawy z 31 lipca 2019 o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia obciążeń regulacyjnych, Dz.U. 2019 poz. 1495] prawo umożliwia przedsiębiorcom-rzemieślnikom wybór także innej niż wpis w [CEIDG](#) formy prowadzenia działalności gospodarczej. Rzemiosłem może się zajmować także spółka jawna, komandytowa, komandytowo-akcyjna czy jednoosobowa spółka kapitałowa. Warunkiem jest jednak, aby co najmniej jeden ze współników miał kwalifikacje zawodowe, a pozostali współnicy byli małżonkiem lub krewnymi w linii prostej (małżonek, dziecko lub rodzic).

Poza zatrudnieniem istotnym parametrem jest więc także poziom rocznego obrotu netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych, który nie może przekroczyć 50 mln euro oraz suma aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z ostatnich 2 lat, która nie powinna przekroczyć równowartości w złotych 43 milionów euro.

Do rzemiosła **nie zalicza się** działalności: handlowej, transportowej, usług hotelarskich, usług świadczonych w wykonywaniu wolnych zawodów, usług leczniczych oraz działalności wytwórczej i usługowej artystów plastyków i fotografików.

Kategorie przedsiębiorcy i rzemieślnika nie były (i nie są) wzajemnie wykluczające się (rozłączne). Tym samym fakt, że w zakresie wykonywanej działalności gospodarczej dana osoba fizyczna jest przedsiębiorcą, nie wyklucza, że w rozumieniu ustawy o rzemiośle będzie mogła być uznawana za rzemieślnika. **Osoba fizyczna wykonująca usługi rzemieślnicze może więc być jednocześnie przedsiębiorcą i rzemieślnikiem.**

Warto jednak zauważyć, że każdy rzemieślnik jest przedsiębiorcą, ale nie każdy przedsiębiorca jest rzemieślnikiem. A zatem rzemieślnicy są szczególną kategorią przedsiębiorców. Rzemieślnik odróżnia się od „klasycznego” przedsiębiorcy tym, że:

- jest to wyłącznie osoba fizyczna lub spółka cywilna tych osób
- przedmiot ich działalności stanowi wyłącznie rzemiosło
- działalność wykonuje się zawodowo w oparciu o posiadane kwalifikacje
- rzemiosło wykonywane jest osobiście
- w tym zakresie osoba ta działa we własnym imieniu i na własny rachunek lub w imieniu i na rachunek współników spółki cywilnej

- nie zatrudnia się więcej niż 250 pracowników.

Do typowej działalności rzemieślniczej zaliczamy wykonywanie usług dla ludności przez krawcowe, szewców, tapicerów, zegarmistrzów, fryzjerów, kominiarzy, jubilerów itp.

Wykonywanie działalności w oparciu o przepisy ustawy o rzemiośle powoduje, że rzemieślnik dodatkowo ma prawo do zrzeszania się w cechach i izbach rzemieślniczych, może wybierać i być wybieranym do organów samorządu gospodarczego rzemiosła, zazwyczaj korzysta z uproszczonych (zryczałtowanych) form opodatkowania oraz zwolnień i ulg podatkowych na zasadach powszechnie obowiązujących przedsiębiorców. Równocześnie na mocy ustawy o rzemiośle zobowiązany jest przestrzegać zasad etyki i godności zawodowej określonych przez samorząd gospodarczy rzemiosła.

Co zrobić, aby wykonywać działalność rzemieślniczą

Aby wykonywać działalność gospodarczą w zakresie rzemiosła, trzeba zarejestrować działalność gospodarczą na ogólnych zasadach, przy czym, z uwagi na uwarunkowania ustawowe (rejestracja może obejmować wyłącznie osoby fizyczne i wspólników spółki cywilnej wykonujących działalność gospodarczą) zgłoszenie powinno ona nastąpić wyłącznie w ramach Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG). Ważne jest też, by działalność była wykonywana w ramach posiadanych kwalifikacji.

Dowodami kwalifikacji zawodowych rzemieślnika są:

- dyplom lub świadectwo ukończenia wyższej lub ponadgimnazjalnej szkoły o profilu technicznym bądź artystycznym w zawodzie (kierunku) odpowiadającym dziedzinie wykonywanego rzemiosła
- dyplom mistrza w zawodzie odpowiadającym danemu rodzajowi rzemiosła
- świadectwo czeladnicze albo tytuł robotnika wykwalifikowanego w zawodzie odpowiadającym danemu rodzajowi rzemiosła
- zaświadczenie potwierdzające posiadanie wybranych kwalifikacji zawodowych w zakresie zawodu odpowiadającego danemu rodzajowi rzemiosła

Dyplomy mistrza i świadectwa czeladnicze są wydawane przez izby rzemieślnicze osobom, które złożyły stosowne egzaminy przed komisjami egzaminacyjnymi izb.

Rzemieślnik musi przedstawić również inne dowody kwalifikacji zawodowych, jeżeli z przepisów odrębnych ustaw wynika obowiązek posiadania takich kwalifikacji rzemieślniczych.

Dopuszczalne formy prowadzenia działalności rzemieślniczej

W przypadku wykonywania zawodów rzemieślniczych przez osoby fizyczne lub spółki cywilne tych osób zatrudniające nie więcej niż 250 osób, działalność gospodarcza powinna być rejestrowana w [CEIDG](#).

Formy prowadzenia innej działalności

Jeśli twoja działalność nie jest działalnością rzemieślniczą lub nie spełnia jej warunków, to może być prowadzona w formie:

- zarobkowej [działalności nierejestrowej](#) - jeśli nie jesteś zrzeszony w cechu,
- zarejestrowanej działalności gospodarczej w dowolnej formie, poza spółką partnerską

Twoja firma może być zarejestrowana jako:

- [jednoosobowa działalność gospodarcza](#)
- [spółka cywilna](#)
- jedna ze spółek prawa handlowego: [spółka jawna](#), [spółka komandytowa](#), [spółka komandytowo-akcyjna](#), [spółka z ograniczoną odpowiedzialnością](#) lub [spółka akcyjna](#)

UWAGA:

Ustawa o rzemiośle nakłada na przedsiębiorcę chcącego szkolić młodocianych w celu przygotowania zawodowego obowiązek członkostwa w jednej z organizacji, o których mowa w art. 7 ust. 3 pkt 1 i 3 (*organizacjami samorządu gospodarczego rzemiosła są: 1) cechy; [...] 3) izby rzemieślnicze*)